

Projekt

UCHWAŁA .....
RADY MIASTA ŁĘDZINY

z dnia ..... 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny na lata 2024 – 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 grudnia 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177)

Rada Miasta Łędziny uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć Program Wspierania Rodziny w mieście Łędziny na lata 2024 – 2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Łędziny.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz Miasta Łędziny

inż. **Marcin Majer**

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Łędzinach

mgr **Agata Kukier**

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miasta Łęczyny
z dnia ..... 2024 r.

**PROGRAM
WSPIERANIA
RODZINY
W MIEŚCIE ŁĘDZINY
NA LATA 2024 – 2026**

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Oparcie programu w aktach prawnych.....	4
II. Diagnoza sytuacji w obszarze wspierania rodziny.....	6
III. Analiza SWOT w obszarze wspierania rodziny.....	21
IV. Misja i założenia programu	23
V. Adresaci programu	25
VI. Cele programu.....	25
VII. Przewidywane efekty.....	29
VIII. Przewidywane bariery.....	30
IX. Finansowanie programu.....	31
X. Koordynacja programu	31
XI. Realizatorzy programu	32
XII. Monitoring i ewaluacja programu	32
Podsumowanie.....	32

WPROWADZENIE

Rodzina to podstawowa komórka życia społecznego, która jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka. Jednakże rodzina to nie tylko i wyłącznie środowisko wychowawcze, to także najbliższe człowiekowi środowisko życia, najbliższa mu grupa, która może, a właściwie powinna wzbogacać jego życie, zaspokajać podstawowe potrzeby biologiczne, psychiczne, materialne, dawać poczucie bezpieczeństwa, zadowolenie i psychiczne oparcie.

Rodzina poprzez różnorodne oddziaływania opiekuńcze i wychowawcze przyczynia się do fizycznego, psychicznego i społecznego rozwoju dziecka. Dzięki tym oddziaływaniom przygotowuje je do samodzielnego życia w społeczeństwie. Równocześnie rodzina przekazuje dziecku wartości, normy, wzory zachowań i obyczaje kulturowe społeczeństwa, do którego przynależy. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza społeczeństwo. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wychowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

W obecnych czasach problem różnorodnych zagrożeń z jakimi spotyka się współczesna rodzina jest zagadnieniem bardzo niepokojącym. Zmieniająca się rzeczywistość, złożoność problemów, wzrost kosztów utrzymania sprawia, iż coraz więcej rodzin boryka się z trudnościami finansowymi. Fala różnorodnych dysfunkcji, między innymi, bezrobocie, ubóstwo, sytuacje konfliktowe, przemoc, uzależnienia, choroby, w tym zaburzenia psychiczne, niepełnosprawność przyczyniają się do występowania trudności i pogłębiania niewydolności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz do powstawania wielu trudnych i kryzysowych sytuacji, których negatywne skutki najbardziej dotyczą dzieci.

Rozpad rodziny związany z niewydolnością wychowawczą, zanikaniem poczucia bezpieczeństwa, narastaniem konfliktów powoduje wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz, angażując przy tym siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje.

W celu skutecznego przeciwdziałania pojawianiu się kryzysów i narastaniu problemów w rodzinach niezbędne jest utworzenie profesjonalnego, sprawnie funkcjonującego systemu interdyscyplinarnych działań wspierających rodziny. Stworzenie możliwości wszechstronnej pomocy rodzinie w rozwiązywaniu problemów pojawiających się na poszczególnych etapach życia rodzinnego może zapobiec narastaniu i pogłębianiu się dysfunkcji, marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Stworzony Program Wspierania Rodziny w mieście Łędziny na lata 2024 – 2026 zwany dalej „Programem” zgodny jest z Miejską Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023 – 2033, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Strategia jako jeden z najważniejszych dokumentów strategicznych miasta Łędziny stanowi analizę rzeczywistych problemów pojawiających się w sferze życia społecznego mieszkańców oraz wyznacza cele strategiczne, kierunki i sposoby przeciwdziałania problemom społecznym na rzecz budowania zintegrowanego i spójnego społecznie systemu zapewniającego rodzinom oraz poszczególnym ich członkom szeroko pojętego wsparcia.

Przedstawiony Program zawiera, między innymi, szczegółowo określoną misję i założenia, cele, zadania i działania, przewidywane bariery i planowane efekty, finansowanie, oraz możliwość dokonywania monitoringu i ewaluacji.

Działania zapisane w Programie kierowane są do dzieci, rodzin, które znalazły się w kryzysowej sytuacji życiowej, borykają się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi i nie są w stanie samodzielnie rozwiązywać problemów. Pośrednim odbiorcą Programu jest społeczność lokalna, władze miasta, instytucje, sądy, organy ścigania, podmioty lecznicze, organizacje społeczne, kościoły, związki wyznaniowe i inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny na terenie miasta Łędziny.

W Programie uwzględniono działania profilaktyczne, edukacyjne, osłonowe, aktywizujące i interwencyjne, zapobiegające izolacji, sytuacjom kryzysowym, marginalizacji i wykluczeniu społecznemu dzieci i rodzinom w obszarach, w których jest to konieczne.

Ciągle niewystarczające środki finansowe przeznaczone na pomoc społeczną zmuszają do poszukiwania jak najefektywniejszych metod działania na rzecz dzieci i rodzin, wymagających wsparcia oraz pozyskiwania środków na realizację powyższych działań, często z zewnątrz.

Narastanie problemów społecznych, które dotyczą dzieci i rodziny powoduje, że działania zgodne z wytyczonymi kierunkami powinny zostać podjęte jak najszybciej. Niektóre z tych działań będą jednak miały charakter długofalowy, a ich realizacja rozciągnie się na lata kolejne. Ponadto w toku realizacji Programu zadania i związane z nimi działania będą zmieniać się w miarę potrzeb, w zależności od aktualnej sytuacji społecznej, warunków życia dzieci i ich rodzin.

Podsumowując, niniejszy Program jest propozycją planowanych i interdyscyplinarnych działań w odniesieniu do mieszkańców miasta – rodzin i ich dzieci, funkcjonujących w społeczności lokalnej, w szczególności do rodzin borykających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Program obejmuje obszar miasta Łęczyny, a w jego realizacji uczestniczyć będą mieszkańcy, instytucje, służby, organizacje i podmioty działające na terenie miasta Łęczyny. Skuteczność zadań zawartych w Programie zależeć będzie, między innymi, od ścisłej współpracy w/w podmiotów, społeczności lokalnej, sytuacji w mieście oraz środków finansowych, które zostaną przeznaczone na ich urzeczywistnienie.

Aby sprostać tym zadaniom niezbędna jest zgoda i aktywny udział rodziny w podejmowanych na jej rzecz działaniach, przy uwzględnieniu jej zasobów własnych, oraz wsparcia zewnętrznego.

I. OPARCIE PROGRAMU W AKTACH PRAWNYCH

Program Wspierania Rodziny w mieście Łęczyny na lata 2024 – 2026 jest dokumentem prawnym, a obowiązek jego opracowania wynika z nałożonych na gminę zadań własnych określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.Dz.U.2023.1426) – art. 176 ust. 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy przewiduje „opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny”.

Niniejszy Program opracowany został w oparciu o następujące akty prawne:

Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku,
ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Poza wyżej wymienionymi aktami prawnymi działają również ustawy i rozporządzenia regulujące funkcjonowanie poszczególnych służb zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz dzieci i rodzin, między innymi:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, która reguluje zasady i procedury działania poszczególnych organów władz samorządowych,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 04 września 2023 roku w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecka w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony
- i inne akty prawne obowiązujące w obszarze opieki nad dzieckiem i rodziną oraz pomocy społecznej i rozwiązywania problemów społecznych.

Działania zawarte w niniejszym Programie wpisują się, między innymi, w następujące akty o charakterze:

- międzynarodowym:

- Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności została przyjęta przez 12 państw członkowskich Rady Europy w 1950 r. i weszła w życie w 1953 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.,
- Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r.,
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006r.,

- ogólnopolskim:

- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2030.
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2024 – 2030,
- Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2024-2028,
- Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępności wśród Dzieci i Młodzieży,

- wojewódzkim:

- Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020 – 2030,
- Wojewódzki program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w województwie śląskim na lata 2021 – 2030,
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w województwie śląskim na lata 2021 – 2025,
- Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w województwie śląskim na lata 2016 – 2020,
- Program „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny”,

- powiatowym:

- Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026,
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Bieruńsko – Łędzińskiego na lata 2021 – 2028,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2024,

- gminnym:

- Strategia Rozwoju Miasta Łędziny do roku 2030,
- Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023 – 2033 ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny na lata 2021 – 2025,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026,

II. DIAGNOZA SYTUACJI W OBSZARZE WSPIERANIA RODZINY

Gmina Lędziny jest gminą miejską, a prawa miejskie otrzymała ponownie w 1991 roku. W wyniku reformy samorządu terytorialnego, dokonanej w 1999 roku, gmina Lędziny weszła w skład powiatu bieruńsko – lędzińskiego w obszarze województwa śląskiego.

Miasto zajmuje obszar o powierzchni 3104,48 ha, w skład którego wchodzi następujące dzielnice: Świnowy, Hołdunów, Lędziny, Ratusz, Goławiec, Górki, Smardzowice, Blych, Zamoście. Pomiędzy poszczególnymi dzielnicami rozciągają się pola, lasy i tereny przemysłowe.

Poniżej przedstawione tabele nr 1 i nr 2 obrazują stan ludności w mieście Lędziny za lata 2020 – 2023, z podziałem na mężczyzn, kobiety i dzieci.

Tabela nr 1. Stan ludności – dane demograficzne miasta Lędziny za lata 2020 – 2023.

Rok	Stan ludności na 31 grudnia	Mężczyźni	Kobiety	Dzieci w wieku od 0-18 lat
2020	15863	7793	8070	3384
2021	15762	7716	8046	3390
2022	15650	7663	7987	3367
2023	15480	7564	7916	3329

Źródło: dane Urzędu Miasta w Lędzinach

Z danych wynika, że liczba mieszkańców miasta Lędziny systematycznie maleje. Liczba dzieci w wieku od 0 do 18 lat natomiast utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela nr 2. Stan ludności w wieku 0 – 18 lat w latach 2020 – 2023.

Wiek	2020		2021		2022		2023	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
0-2	303	255	254	249	246	220	197	203
3	109	97	117	85	85	95	97	78
4-5	185	185	207	205	228	186	204	177
6	106	91	93	81	94	105	108	102
7	89	97	105	93	89	81	94	104
8-12	493	456	488	480	500	467	478	460
13-15	243	237	263	236	270	264	297	262
16-17	141	137	146	145	161	147	168	153
18	74	86	72	72	66	63	69	78

Źródło: dane Urzędu Miasta w Lędzinach

Z powyższej tabeli wynika, iż dzieci w wieku od 8 do 12 lat stanowiły większość wśród dzieci w wieku od 0-18 lat. W drugiej grupie, co do wielkości, znalazły się dzieci w wieku od 0 do 2 lat. Na trzecim miejscu znalazły się dzieci w wieku 13 – 15 lat.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łędzinach jest jednostką organizacyjną miasta powołaną do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. Działa w oparciu o wiele przepisów prawa, między innymi, ustawę o pomocy społecznej, ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawę o finansach publicznych, ustawę o świadczeniach rodzinnych, ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Poniżej przedstawione tabele 3 – 5 zawierają informację z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Tabela nr 3. Główne przyczyny udzielania pomocy przez MOPS w Łędzinach w latach 2020 – 2023.

L. p.	Przyczyna	2020		2021		2022		2023	
		Liczba rodzin Ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin Ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin Ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin Ogółem	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	78	141	71	117	59	91	47	70
2.	Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Bezdomność	20	25	12	13	17	19	15	16
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	11	48	17	67	13	53	13	55
4.1	w tym wielodzietność	1	6	3	18	2	13	5	25
5.	Bezrobocie	54	93	53	110	46	80	37	73
6.	Niepełnosprawność	88	124	81	120	74	101	71	97
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	100	142	94	141	94	133	96	129
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	89	166	97	191	94	181	90	163
8.1	w tym rodziny niepełne	13	39	20	62	18	50	15	34
8.2	w tym rodziny wielodzietne	4	14	5	16	5	18	5	14
11.	Przemoc domowa	3	9	2	7	4	16	2	9
12.	Alkoholizm	11	14	8	13	7	13	3	3
13.	Narkomania	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	5	5	12	8	9	1	4
15.	Zdarzenia losowe	1	4	1	4	0	0	0	0
16.	Sytuacja kryzysowa	1	4	1	3	0	0	2	3

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach wynika, że w latach 2020 – 2023, w gminie nie wystąpił problem sieroctwa i narkomanii. W roku 2022-2023 nie wystąpiło zdarzenie losowe.

Z roku na rok liczba ubogich rodzin objętych wsparciem pomocy społecznej nieznacznie maleje. Dominującymi problemami występującymi kolejno w rodzinach są: długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność, ubóstwo, bezrobocie, bezdomność.

Tabela nr 4. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2020 – 2023.

L. p.	Wyszczególnienie	2020		2021		2022		2023	
		Liczna rodzin ogółem	Liczna osób w rodzinach	Liczna rodzin ogółem	Liczna osób w rodzinach	Liczna rodzin ogółem	Liczna osób w rodzinach	Liczna rodzin ogółem	Liczna osób w rodzinach
1.	Rodziny ogółem, w tym o liczbie osób:	204	377	163	308	162	297	147	247
1.1	1	129	129	101	101	97	97	106	106
1.2	2	30	60	22	44	32	64	17	34
1.3	3	16	47	14	42	16	48	8	24
1.4	4	15	60	17	68	6	24	10	40
1.5	5	6	30	3	15	6	30	6	30
1.6	6 i więcej	8	50	6	38	5	34	2	13
1.7	w tym rodziny z dziećmi ogółem o liczbie dzieci:	32	125	23	88	23	84	16	68
1.7.a	1	7	24	7	20	12	37	5	18
1.7.b	2	15	56	13	52	7	28	7	28
1.7.c	3	8	37	2	10	3	15	4	22
1.7.d	4	1	6	1	6	0	0	0	0
1.7.e	5	0	0	0	0	0	0	0	0
1.7.f	6	1	2	0	0	1	2	0	0
1.7.g	7 i więcej	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Rodziny niepełne ogółem, w tym o liczbie dzieci:	16	49	20	61	21	59	18	51
2.1	1	7	17	10	20	13	26	9	17
2.2	2	5	14	5	16	6	21	6	20
2.3	3	2	10	3	13	0	0	2	8
2.4	4 i więcej	2	8	2	12	2	12	1	6

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Z powyższej tabeli wynika, iż z roku na rok maleje liczba rodzin z dziećmi, w tym z rodzin niepełnych. Najwięcej rodzin stanowią rodziny z dwójką dzieci, a następnie z trojką dzieci.

Tabela nr 5. Pomoc udzielana w postaci świadczeń niefinansowych w latach 2020 – 2023.

Rok	Poradnictwo specjalistyczne		Praca socjalna		Interwencja kryzysowa	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2020	89	143	89	143	21	66
2021	35	52	40	98	33	51
2022	40	88	60	151	24	82
2023	42	93	69	137	44	139

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Poziom rodzin korzystających z pomocy niefinansowej w formie poradnictwa specjalistycznego, pracy socjalnej, w roku 2020 był najwyższy, a w latach 2022 i 2023 utrzymywał się na tym samym poziomie. W roku 2023 wystąpiło najwięcej pomoc w formie interwencji kryzysowej.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Zadaniem obowiązkowym gminy jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wspieranie rodziny, to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinom zdolności do pełnienia tych funkcji, a jeśli to niemożliwe, zapewnienie dzieciom czasowej opieki i wychowania w systemie pieczy zastępczej.

Dane statystyczne dotyczące realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łędzinach w latach 2019 – 2023 przedstawiają poniższe tabele nr 6 – 7.

Tabela nr 6. Działania MOPS w Łędzinach podejmowane w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w latach 2020 – 2023.

L.p.	Działania	2020	2021	2022	2023
1.	Wspieranie rodziny (ilość rodzin)	33	54	54	51
2.	Kierowanie dzieci do pieczy zastępczej (ilość dzieci)	25	27	25	30
3.	Wnioskowanie do sądu	0	2	2	5
4.	Interwencje w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	21	33	11	12
5.	Asysta rodzinna (ilość rodzin)	19	24	25	26
6.	Placówka wsparcia dziennego (ilość dzieci)	29	31	35	31
7.	Mediacje	0	0	0	0

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Tabela nr 7. Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w latach 2021 – 2023.

L.p.	Rodzaj pieczy zastępczej	2021	2022	2023
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	10	8	11
2.	Rodziny zastępcze niespokrewnione	7	7	7
3.	Rodzinny Dom Dziecka	9	10	9
4.	Placówki opiekuńczo – wychowawcze	1	0	3

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Ośrodek wspierał i podejmował działania na rzecz rodzin, które borykały się z problemami, kryzysami wymagającymi intensywnej, długotrwałej i interdyscyplinarnej pomocy. Wsparcie miało szeroki wymiar: od poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego, prawnego, pracy socjalnej, poprzez mediacje rodzinne i inne działania mające na celu pomoc w wyjściu z kryzysu, wzmacnianie prawidłowych postaw, modyfikowanie pełnionych funkcji i ról, rozwijanie różnych umiejętności i aktywności, pomoc w opiece nad dziećmi i załatwianiu spraw urzędowych, do wzmacniania i wspierania osiągniętych efektów.

Jak wynika z powyższych danych, ilość rodzin objętych wsparciem w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w latach 2021 i 2023 utrzymywała się na podobnym poziomie, a w roku 2020 była najniższa. Znacząco w roku 2022-2023 zmalała ilość przeprowadzonych interwencji w sprawach opiekuńczo - wychowawczych.

Dzieci z rodzin nie rokujących poprawy i działających na szkodę małoletnich umieszczane są w pieczy zastępczej. Z danych wynika, że liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z roku na rok znacząco wzrasta.

W przypadkach budzących wątpliwości bądź podejrzenia pracowników Ośrodka, co do nieprawidłowości rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, kierowane są do sądu wnioski o wgląd w sytuację rodziny. W roku 2023 wysłano najwięcej wniosków do sądu, w stosunku do lat poprzednich, gdzie w roku 2020 nie wysłano żadnego wniosku, a w latach 2021-2022 wysłano po dwa wnioski do sądu.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pracownik socjalny, który również pełni w Ośrodku od 2016 roku rolę mediatora rodzinnego, nie przeprowadził żadnego postępowania mediacyjnego, których celem jest stworzenie warunków do bezpośrednich rozmów między stronami konfliktu i wypracowanie ich własnego, wspólnie akceptowalnego porozumienia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łędzinach zatrudnia, na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy, dwóch asystentów rodziny na pełny etat.

Asystent rodziny przydzielany jest na wniosek pracownika socjalnego rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a które rokują nadzieję na pozostawienie dzieci w ich środowisku rodzinnym. Asystent rodziny przyznawany jest również na podstawie postanowienia sądu.

Rodziny objęte asystą rodzinną wymagają niezwykle intensywnej pracy nakierowanej na uczenie i doskonalenie podstawowych czynności związanych ze sprawowaniem opieki nad dziećmi, nauką podstaw wychowania, a także prowadzenia gospodarstwa domowego, właściwego gospodarowania środkami finansowanymi itp.

Tabele nr 8 – 12 przedstawiają informację na temat rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Tabela nr 8. Asystenci rodziny w roku 2020.

L.p.	Wyszczególnienie	2020 (I półrocze)	2020 (II półrocze)
1.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	4	1
2.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	8	13
2.1.	do 3 miesięcy	0	2
2.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	4	8
2.3.	powyżej 1 roku	4	3
3.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną ¹	6	7
4.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	4	6
4.1.	ze względu na osiągnięcie celów	0	1
4.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	4	5
4.3.	ze względu na brak efektów	0	0
4.4.	ze względu na zmianę metody pracy	0	0
5.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny ²	12	19

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

¹ Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną podany jest w miesiącach, z dokładnością do jednego miesiąca, wykazując miesiąc rozpoczęty jako miesiąc pełny.

² Narastająco od początku roku. Każda rodzina korzystająca z pomocy asystenta wykazana jest tylko jeden raz.

Tabela nr 9. Asystenci rodziny w roku 2021.

L.p.	Wyszczególnienie	2021 (I półrocze)	2021 (II półrocze)
1.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	1	3
2.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	19	17
2.1.	do 3 miesięcy	4	1
2.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	10	8
2.3.	powyżej 1 roku	5	8
3.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną ¹	5	5
4.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	2	5
4.1.	ze względu na osiągnięcie celów	2	1
4.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0	4
4.3.	ze względu na brak efektów	0	0
4.4.	ze względu na zmianę metody pracy	0	0
5.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny ²	21	22

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

¹ Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną podany jest w miesiącach, z dokładnością do jednego miesiąca, wykazując miesiąc rozpoczęty jako miesiąc pełny.

² Narastająco od początku roku. Każda rodzina korzystająca z pomocy asystenta wykazana jest tylko jeden raz.

Tabela nr 10. Asystenci rodziny w roku 2022.

L.p.	Wyszczególnienie	2022 (I półrocze)	2022 (II półrocze)
1.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	2	2
2.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	18	17
2.1.	do 3 miesięcy	1	1
2.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	6	3
2.3.	powyżej 1 roku	11	13
3.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną ¹	5	5
4.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	4	3
4.1.	ze względu na osiągnięcie celów	1	0
4.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	2	3
4.3.	ze względu na brak efektów	0	0
4.4.	ze względu na zmianę metody pracy	1	0
5.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny ²	22	20

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

¹ Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną podany jest w miesiącach, z dokładnością do jednego miesiąca, wykazując miesiąc rozpoczęty jako miesiąc pełny.

² Narastająco od początku roku. Każda rodzina korzystająca z pomocy asystenta wykazana jest tylko jeden raz.

Tabela nr 11. Asystenci rodziny w roku 2023.

L.p.	Wyszczególnienie	2023 (I półrocze)	2023 (II półrocze)
1.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	6	6
2.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	24	17
2.1.	do 3 miesięcy	5	0
2.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	4	7
2.3.	powyżej 1 roku	15	10
3.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną ¹	5	5
4.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	1	7
4.1.	ze względu na osiągnięcie celów	0	1
4.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	1	6
4.3.	ze względu na brak efektów	0	0
4.4.	ze względu na zmianę metody pracy	0	0
5.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny ²	25	26

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

¹ Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną podany jest w miesiącach, z dokładnością do jednego miesiąca, wykazując miesiąc rozpoczęty jako miesiąc pełny.

² Narastająco od początku roku. Każda rodzina korzystająca z pomocy asystenta wykazana jest tylko jeden raz.

Tabela nr 12. Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w latach 2020 – 2023.

Rok	Liczba rodzin	Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta
2020	19	8
2021	24	11
2022	44	7
2023	51	7

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Z danych wynika, iż ilość rodzin, którym przydzielono asystenta w latach 2022 i 2023 utrzymywała się na podobnym poziomie, a w roku 2021 była najwyższa.

W latach od 2020 – 2023 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łędzinach nie miał rodzin korzystających z pomocy rodziny wspierającej.

Miasto posiada placówkę wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej – Świetlicę Socjoterapeutyczną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach. Świetlica posiada 30 miejsc dla dzieci wymagających objęcia opieką i wychowaniem z uwagi na fakt nieprawidłowego wykonywania funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez ich opiekunów.

Poniższe tabele 13 – 14 zawierają informacje z działalności placówki wsparcia dziennego.

Tabela nr 13. Liczba dzieci, którym udzielono wsparcia w placówce wsparcia dziennego w latach 2020 – 2023.

Rok	Liczba dzieci	Liczba rodzin, których dzieci korzystały ze wsparcia
2020	29	19
2021	31	24
2022	35	28
2023	31	24

Źródło: dane Świetlicy Socjoterapeutycznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Tabela nr 14. Typy rodzin objętych wsparciem Świetlicy Socjoterapeutycznej w Łędzinach za lata 2020 – 2023.

L.p.	Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023
1.	Rodziny, w tym:	18	24	28	24
1.1.	niepełne	6	8	12	13
1.2.	zrekonstruowane	9	14	4	0
1.3.	rodzina zastępcza	3	2	4	3
1.4.	objęte nadzorem kuratora, w tym	9	12	13	15
1.4a.	nieletnie dziecko	1	1	1	3
1.5.	z problemem przemocy domowej	4	8	9	2
2.	Dzieci w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym	22	13	16	20

Źródło: dane Świetlicy Socjoterapeutycznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Z danych wynika, że liczba uczestników Świetlicy Socjoterapeutycznej w Łędzinach w latach 2021-2023 utrzymuje się na tym samym poziomie. W placówce rośnie liczba rodzin niepełnych i dotkniętych

problemem alkoholowym. W latach 2020-2023 rośnie również liczba rodzin objętych nadzorem kuratora wykonującego orzeczenia sądu w sprawach rodzinnych i nieletnich.

Rodziny korzystają również z pomocy finansowej z państwa w formie świadczeń rodzinnych, w skład których wchodzi: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie „Za Życiem”, zasiłki dla opiekunów, świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Poniżej w tabeli nr 15 i nr 16 przedstawione zostały dane porównawcze za lata 2019– 2023 dotyczące świadczenia rodzicielskiego oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami

Tabela nr 15. Ilość rodzin objętych świadczeniem rodzicielskim w latach 2019 – 2023.

Rok	Rodziny objęte świadczeniem rodzicielskim
2019	72
2020	67
2021	72
2022	54
2023	37

Źródło: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Tabela nr 16. Ilość osób pobierających zasiłki rodzinne wraz z dodatkami latach 2019 – 2023.

Rok	Liczba osób pobierających zasiłki rodzinne wraz z dodatkami
2019	354
2020	302
2021	264
2022	291
2023	209

Źródło: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Z powyższych danych wynika, iż w latach 2019 – 2020 liczba rodzin korzystających ze wsparcia finansowego w formie zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami utrzymywała się na podobnym poziomie. W roku 2023 liczba ta znacznie zmalała o 145 osób w stosunku do roku 2019. Natomiast liczba osób pobierających świadczenie rodzicielskie z każdym rokiem maleje.

Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach jest odpowiedzialny za integrowanie i koordynowanie działań wszystkich podmiotów określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz koordynację Programu Przeciwdziałania Przemocy domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy domowej w Mieście Łędziny na lata 2021 – 2025. Celem strategicznym Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach jest kształtowanie lokalnej polityki w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w rodzinach.

Poniżej w tabelach nr 17 – 20 przedstawione zostały wybrane dane z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach, w tym z realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

Tabela nr 17. Wykaz rodzin z dziećmi, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w latach 2020 – 2023.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2020	19
2021	18
2022	15
2023	24

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach

Tabela nr 18. Wykaz rodzin z dziećmi, w których zakończono procedurę „Niebieskie Karty” w latach 2020 – 2023.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2020	7
2021	12
2022	16
2023	15

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach

Jak wynika z tabel nr 18 z roku na rok wzrasta liczba rodzin z dziećmi, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”, ale również wzrasta liczba rodzin z dziećmi w których zakończono procedurę „Niebieskie Karty”.

Tabela nr 19. Liczba wniosków skierowanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach do sądu rodzinnego o wydanie zarządzeń opiekuńczych w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2020 – 2022.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2020	6
2021	6
2022	9

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach

Tabela nr 20. Liczba nadzorów kuratorów sądowych w sprawach rodzinnych w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2020 – 2022.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2020	5
2021	11
2022	12

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach

Powyższe dane zawarte w tabelach nr 19 i 20 pokazują, iż wzrasta liczba wniosków skierowanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach do sądu rodzinnego o wydanie zarządzeń opiekuńczych oraz w latach 2021 i 2022 była najwyższa liczba nadzorów kuratorów sądowych w sprawach rodzinnych w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łędzinach – realizuje określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Zwiększa dostępność do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osobom uzależnionym. Podejmuje działania w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej oraz zwiększa zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Podejmowane działania mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie zdrowego stylu życia oraz pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu.

Tabela nr 21. Ilość zgłoszeń dotyczących nieprawidłowości w rodzinach w funkcjonowaniu rodziny, poprzez nadużywania alkoholu przez jednego z rodziców w latach 2020 – 2023.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2020	19
2021	16
2022	23
2023	17

Źródło: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Z tabeli nr 21 wynika, iż najwięcej zgłoszeń dotyczących nieprawidłowości w rodzinach w funkcjonowaniu rodziny, poprzez nadużywania alkoholu przez jednego z rodziców było w roku 2022. W latach 2020 – 2021, oraz w roku 2023 poziom zgłoszeń utrzymywał się na podobnym poziomie.

Wydział Oświaty, Pomocy Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Łędziny zajmuje się, między innymi, realizacją *Kart „Dużej Rodziny”*. Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli nr 22 wzrasta liczba wydawanych mieszkańcom Łędzin Kart „Dużej Rodziny”, gdzie w roku 2022 wydano najwięcej kart

Tabela nr 22. Ilość wydanych Kart „Dużej Rodziny” latach 2020 – 2023.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2020	233
2021	274
2022	445
2023	369

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łędziny na lata 2023-2033

Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomani Urzędu Miasta Łędziny koordynował finansowane przez miasto działania, w tym programy profilaktyczno – edukacyjne skierowane do rodzin i ich dzieci.

Liczbę uczestników biorących udział w różnych formach oddziaływań profilaktycznych i edukacyjnych za lata 2020 – 2023 przedstawia tabela nr 23.

Tabela nr 23. Ilość uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych finansowanych przez miasto Łędziny za lata 2020 – 2023.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2020	4169
2021	5192
2022	5983
2023	5789

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łędziny na lata 2023-2033

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach również jest podmiotem realizującym na poziomie powiatu bieruńsko – łędzińskiego zadania nałożone na powiat w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, w tym w szczególności wszystkie działania z zakresu pieczy zastępczej.

Tabela nr 24 przedstawia ilość dzieci zamieszkałych na terenie miasta Łędziny skierowanych do różnych form pieczy zastępczej w latach 2017 – 2019.

Tabela nr 24. Ilość dzieci (mieszkańców Łędzin) skierowanych do różnych form pieczy zastępczej za lata 2020 – 2023.

Rok	Liczba dzieci
2020	25
2021	27
2022	25
2023	30

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łędziny na lata 2023-2033

Powyższe dane pokazują, że ilość dzieci skierowanych do różnych form w pieczy zastępczej w latach 2020-2022 kształtuje się na tym samym poziomie, w roku 2023 wzrosła o 5 dzieci.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bieruniu podejmuje szeroki wachlarz działań, między innymi, na rzecz rodzin, w szczególności na rzecz dzieci i młodzieży zamieszkującej na terenie powiatu bieruńsko – łędzińskiego. Pełni funkcję profilaktyczną, diagnostyczną, terapeutyczną i konsultacyjno – doradczą.

Tabele nr 25 do nr 29 przedstawiają dane dotyczące wybranych działań podejmowanych przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Bieruniu na rzecz dzieci i rodzin, będących mieszkańcami Łędzin.

Tabela nr 25. Ilość opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych oraz ilość uczestników tych programów za lata 2017 – 2019.

Rok	Ilość programów	Ilość uczestników programów
2019	0	0
2020	0	0
2021	1	20
2022	2	36
2023	2	23

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łędziny na lata 2023-2033

Od roku 2021 Poradnia opracowała i z realizowała programy profilaktyczno – edukacyjne, liczba uczestników w roku 202r., była największa.

Tabela nr 26. Ilość udzielonego poradnictwa specjalistycznego za lata 2019 – 2023.

Rok	Ilość udzielonego poradnictwa specjalistycznego
2019	826
2020	812
2021	91
2022	111
2023	104

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łędziny na lata 2023-2033

Z danych zawartych w tabeli nr 26 wynika, że ilość udzielonego przez poradnię poradnictwa (diagnozy, porady, konsultacje, terapie) z roku na rok maleje, gdzie w latach 2019 – 2020 utrzymywała się na tym samym poziomie, a w roku 2019 roku zmalała o 721 przypadków w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela nr 27. Ilość osób uczestniczących w warsztatach „Szkoly dla Rodziców” lata 2019 – 2023.

Rok	Ilość osób
2019	7
2020	0 (COVID-19)
2021	0 (COVID-19)
2022	36
2023	7

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łędziny na lata 2023-2033

W latach 2020r., i 2021r., Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Łędzinach nie prowadziła grupowych warsztatów „Szkoly dla Rodziców” z powodu pandemii i związanych z nią obostrzeń COVID – 19. W roku 2022r., z tej pomocy skorzystało najwięcej mieszkańców Łędzin tj: 36 osoby.

Tabela nr 28. Ilość dzieci, które skorzystały z dodatkowych zajęć pozalekcyjnych za lata 2019 – 2023.

Rok	Ilość dzieci
2019	256
2020	78
2021	100
2022	111
2023	104

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łędziny na lata 2023-2033

Jak pokazują dane w tabeli nr 29 z dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, w tym terapii: psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej, EEG-Biofeedbacka, Johansena itp. najwięcej dzieci skorzystało w roku 2019r., a najmniej dzieci wzięło udział w zajęciach w roku 2020r.,

Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu, oprócz działań interwencyjnych podejmowała również na rzecz rodzin z dziećmi liczne inicjatywy partnerskie, działania profilaktyczne, w tym akcje i debaty społeczne, pogadanki, prelekcje, spotkania z dziećmi i młodzieżą.

W okresie obostrzeń związanych z pandemią COVID-19 w latach 2020-2021 funkcjonariusze policji nie podejmowali działań profilaktyczno – edukacyjnych na rzecz rodzin, a w szczególności na rzecz małoletnich i nieletnich dzieci.

Działania policji zostały przedstawione poniżej.

Tabela nr 29. Ilość rodzin, w których przeprowadzono interwencje domowe za lata 2019 – 2023.

Rok	Ilość interwencji domowych
2019	339
2020	283
2021	279
2022	257
2023	218

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łęczyny na lata 2023-2033

Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu na terenie miasta Łęczyny podejmowała szereg interwencji domowych, których najwięcej było w roku 2019r., bo aż 339. W latach 2020-2023 ilość interwencji domowych z roku na rok maleje.

Tabela nr 30. Ilość wniosków skierowanych do sądu rodzinnego w sprawach dotyczących dzieci za lata 2019– 2020.

Rok	Ilość wniosków do sądu rodzinnego w sprawach dotyczących dzieci
2019	22
2020	14
2021	32
2022	27
2023	19

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łęczyny na lata 2023-2033

Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu najwięcej skierowała wniosków do sądu rodzinnego w sprawach małoletnich dzieci w roku 2021, a następnie kolejno w roku 2022 , 2019 i 2023, W roku 2020 wniosków kierowanych do sądu było najmniej.

II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w sprawach Rodzinnych i Nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Tychach, w obszar którego działania wchodzi gmina Łęczyny, podejmuje działania na rzecz rodzin i ich małoletnich dzieci, jak i również wobec nieletnich.

Są to, między innymi, działania o charakterze wychowawczo – resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolującym związanym z wykonywaniem orzeczeń sądu. To również działania w ramach współpracy instytucjonalnej, udzielanie poradnictwa w zakresie zapobiegania sytuacji kryzysowych w rodzinie, podejmowanie działań w ramach wczesnej interwencji oraz składanie stosownych wniosków.

Przedstawione poniżej tabele przedstawiają dane za lata 2019 – 2023 wybranych działań II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w sprawach Rodzinnych i Nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Tychach, podejmowanych na rzecz rodzin i małoletnich dzieci na terenie miasta Łęczyny.

Tabela nr 31. Ilość rodzin, w których przeprowadzono interwencje w latach 2019– 2023.

Rok	Ilość interwencji domowych
2019	2
2020	2
2021	8
2022	10
2023	4

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łęczyny na lata 2023-2033

Ilość przeprowadzonych interwencji w rodzinach podejmowanych przez kuratorów sądowych w latach 2021 – 2022 znacząco wzrosła w stosunku do lat poprzednich 2019-2020, gdzie odnotowano po 2 interwencje. Natomiast w roku 2023 na terenie miasta Łęczyny została przeprowadzona 4 interwencje.

Tabela nr 32. Ilość wniosków skierowanych do sądu rodzinnego w sprawach dotyczących dzieci za lata 2019 – 2023.

Rok	Ilość wniosków
2019	11
2020	2
2021	33
2022	47
2023	5

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łęczyny na lata 2023-2033

Kurator zawodowy ds. rodziny i nieletnich w latach 2022 i 2021 w stosunku do lat poprzednich skierował najwięcej spraw do sądu rodzinnego w sprawach dotyczących małoletnich dzieci.

Tabela nr 33. Ilość nadzorów kuratorów sądowych w sprawach rodzinnych za lata 2019 – 2023.

Rok	Ilość interwencji domowych
2019	64
2020	61
2021	76
2022	74
2023	66

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łęczyny na lata 2023-2033

Ilość nadzorów kuratorów sądowych w sprawach rodzinnych utrzymuje się na tym samym poziomie, gdzie w roku 2020 była najniższa, a w roku 2022 najwyższa.

Tabela nr 34. Ilość rodzin z nadzorem kuratora, w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” za lata 2019 – 2023.

Rok	Ilość rodzin	w tym ilość małoletnich dzieci
2019	13	27
2020	7	8

2021	9	12
2022	12	20
2023	4	4

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łędziny na lata 2023-2033

W latach 2019 i 2022 odnotowano najwięcej rodzin objętych nadzorem kuratora, natomiast w roku 2023 ilość rodzin zmalała o 23 rodziny w stosunku do roku 2019, w sprawach rodzinnych i nieletnich, w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty”

Do najistotniejszych problemów związanych z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz działań zawartych w niniejszym Programie należą: niskie kompetencje opiekuńczo – wychowawcze rodziców, opiekunów, sytuacje kryzysowe, zaburzone relacje oraz nieumiejętność rozwiązywania konfliktów i problemów w rodzinach, niedostateczny wachlarz oferty pomocowej oraz organizacji czasu wolnego dla rodzin, dzieci i młodzieży, niewystarczająca liczba specjalistycznej kadry, rosnące koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej, niewystarczające środki na realizację zadań i szkolenie kadry.

III. ANALIZA SWOT W OBSZARZE WSPIERANIA RODZINY

Analiza SWOT określa mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia pozwalające na wyznaczenie priorytetów i dostarczanie drogowskazów w podejmowanych działaniach określonych w niniejszym Programie.

Opracowanie niniejszej analizy SWOT służy zidentyfikowaniu potrzeb rodziny, poznaniu jej zasobów, a także możliwości jakie w tym kierunku stwarza otoczenie zewnętrzne – miasto Łędziny.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> zakorzeniona wartość rodziny, kultywowanie zwyczajów i obyczajów regionalnych, bogate dziedzictwo kulturowe, korzystne położenie geograficzne, wzrost świadomości społecznej dotyczącej przestępczego charakteru zjawiska przemocy domowej, stosunkowo bogata oferta służby zdrowia, niska stopa bezrobocia, korzystne warunki dla nowo osiedlających się mieszkańców, elastyczność i umiejętność przystosowania się służb społecznych do nowych zadań, zmieniającego się systemu prawnego i pracy z nowymi grupami beneficjentów, wykwalfikowana kadra pracowników działających na polu pomocy społecznej i wspierania rodziny, dążenie do integracji instytucji i organizacji na poziomie lokalnym, współpraca i interdyscyplinarność w działaniu różnych instytucji i organizacji pozarządowych, zaangażowanie młodzieży w działalność organizacji pozarządowych, wolontariat, sieć instytucji pomocowych w mieście Łędziny i w powiecie bieruńsko-łędzkim, propagowanie inicjatyw oddolnych, wzrost aspiracji edukacyjnych, wystarczająca ilość miejsc w żłobkach i przedszkolach, inwestowanie rodziców w wykształcenie i rozwój 	<ul style="list-style-type: none"> brak mieszkań komunalnych i socjalnych, ograniczone możliwości nabywania nowych mieszkań przez młode rodziny, w tym wysoki koszt mieszkań i czynszów, trudności w godzeniu ról rodzicielskich i zawodowych, dezintegracja rodziny, występujące w rodzinach deficyty emocjonalne, komunikacji i umiejętności społecznych, dziedziczenie niskiego statusu społecznego, brak właściwego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży, brak prozdrowotnego stylu życia, malejące poczucie bezpieczeństwa w rodzinie, konsumpcyjny styl życia, niewystarczająca w stosunku do potrzeb ilość inwestycji w mieście, rozwój postaw roszczeniowych klientów, ograniczona dostępność do specjalistycznych usług zdrowotnych, niewystarczająca profilaktyka w zakresie zdiagnozowanych problemów społecznych, brak mobilności zawodowej bezrobotnych mieszkańców, w tym klientów ośrodka pomocy społecznej, bariery tkwiące w mentalności mieszkańców, słaba wiedza i samoświadomość społeczności lokalnej na temat problemów społecznych dotyczących osób wykluczonych społecznie (stereotypy myślowe, uprzedzenia, homofobie), znikomy udział społeczności lokalnej w

Mocne strony	Słabe strony
<p>dzieci,</p> <ul style="list-style-type: none"> • pogłębienie znajomości języków obcych, • możliwość nauki w mieście i bliskiej okolicy, • obowiązek przygotowania przedszkolnego 6 – latków, • baza pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla dzieci i młodzieży, • akcje, programy, zajęcia edukacyjno – profilaktyczne, • znajomość środowiska lokalnego, • realizacja Programu Karta Dużej Rodziny, • wsparcie finansowe państwa (np.: świadczenia rodzinne, program 500+, program 300+), • akty prawne normujące system wspierania dzieci i rodziny, • realizacja projektów ze środków zewnętrznych, w tym unijnych. 	<p>działaniach pomocowych i przy rozwiązywaniu problemów społecznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak koordynacji działań organizacji pozarządowych, • wzrost demoralizacji oraz przestępczości wśród dzieci i młodzieży, • nierealizowanie obowiązku szkolnego, • obniżenie wieku inicjacji alkoholowej, narkotykowej i seksualnej, • narastający problem uzależnień i demoralizacji wśród dzieci i młodzieży, • brak dostatecznej oferty kulturowo – rozrywkowej dla dzieci i młodzieży.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie roli opiekuńczo – wychowawczych rodzin, • miasto posiada potencjał organizacji społecznych działających w imieniu i na rzecz rodzin, • przyjęcie rozwiązań legislacyjnych korzystnych dla rodziny, • rozwój rodzinnych form pomocy dziecku, • kampanie społeczne na rzecz zastępczego rodzicielstwa, adopcji i rodzinnych form opieki nad dzieckiem, • rozwój sieci poradnictwa rodzinnego i usług realizowanych na rzecz rodziny, • rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, • stosunkowo łatwy dostęp do szkół zawodowych i średnich, • rozwój współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego, • akceptacja i wspieranie działań w zakresie realizacji polityki społecznej przez władze samorządowe, • realizacja programów profilaktycznych, • możliwość podnoszenia jakości usług podmiotów i kwalifikacji pracowników działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie, • możliwość wykorzystywania nowych narzędzi w pracy z dzieckiem i rodziną, • możliwość pozyskania środków finansowych z Unii Europejskiej i z innych źródeł finansowania, • rosnąca świadomość społeczna przejawiająca się w artykułowaniu potrzeb, • wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców, • możliwość finansowania organizacji non - profit działających na polu wspierania rodziny, • możliwość podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych mieszkańców miasta w oparciu o ofertę Powiatowego Urzędu Pracy, • możliwość organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i społecznie użytecznych, staży absolwenckich, • wzrastająca ilość miejsc pracy w mieście i okolicy, 	<ul style="list-style-type: none"> • niechęć rodzin do współpracy, • rosnąca niewydolność opiekuńczo – wychowawcza rodziców, • pogłębiający się kryzys rodziny, • izolacja i marginalizacja osób wykluczonych społecznie, • bezrobocie, w tym długotrwałe, powodujące wzrost dysfunkcji, w niektórych rodzinach, • wzrost ilości zagrożeń społecznych, • rosnące zagrożenia bezdomnością ubogiej części społeczności lokalnej, • brak poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, • zagrożenie procesami narkomanii, alkoholizmu, prostytucji i żebractwa oraz przejawami agresji i przemocy, • wzrost zagrożenia chorobami społecznymi a zwłaszcza gruźlicą, chorobami nowotworowymi i uzależnieniami, • niewystarczające wsparcie finansowe ze strony państwa, • niewystarczająca współpraca państwa, samorządu i społeczności lokalnych w przewyżnianiu kryzysu rodziny, • lansowanie w mediach nietrwałego modelu związku, • niechęć rodzin do współpracy i zmiany, • dziedziczenie biedy, • brak możliwości szybkiego usamodzielnienia się, • wychowywanie dzieci i młodzieży do konsumpcyjnego stylu życia, • nierówny dostęp do edukacji, • zwiększająca się dostępność do środków psychoaktywnych, • niedobór placówek związanych ze spędzaniem czasu wolnego, • niedobór odpowiednich urządzeń sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, • niewystarczająca ilość miejsc w żłobku i przedszkolach, • warunki mieszkaniowe niedostosowane do potrzeb

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość podejmowania pracy zarobkowej w czasie trwania studiów, staże, wolontariat, • wzrost liczby dzieci i młodzieży posiadających w domu komputer, • wzrost dostępu do nowoczesnych środków komunikowania (internet), • realizacja programów dożywiania, • wzrost świadomości społecznej wagi edukacji, • stypendia dla dzieci i młodzieży znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, • zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy pomocy rodzinom, • oddolne inicjatywy mieszkańców, • rosnąca świadomość społeczna w zakresie spraw opiekuńczo – wychowawczych i rozwiązywania problemów, kryzysów w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> rodziny, • deficyt mieszkań, • brak możliwości zakupu własnego mieszkania, • niespójne przepisy prawa, biurokracja, • niewystarczające środki finansowe na realizację zadań w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej i pomocy społecznej, • cedowanie nowych zadań na samorządy gminne bez zapewnienia kosztów ich realizacji.

Dokonując podsumowania analizy SWOT można stwierdzić, iż miasto Łędziny posiada zarówno mocne jak i słabe strony związane ze wspieraniem rodzin, swoich mieszkańców. Mimo zagrożeń, jest wiele możliwości (szans), aby wprowadzić działania pozwalające na osiągnięcie korzystnych zmian w tej dziedzinie.

IV. MISJA I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Misją niniejszego Programu jest poprawa warunków i jakości życia mieszkańców Łędzin, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin i ich dzieci. Niezbędnym do tego, jest stworzenie, przy wykorzystaniu własnych środków, możliwości i uprawnień, sprawnie funkcjonującego Systemu Wspierania Rodzin umożliwiającego dzieciom, rodzinom i społeczności lokalnej przezwyciężanie trudnych i kryzysowych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać.

System Wspierania Rodziny zwany dalej „Systemem” umożliwi skuteczne przeciwdziałanie i redukcję już występujących problemów społecznych jak np.: problemy opiekuńczo – wychowawcze, dezintegracja rodziny, demoralizacja i wykluczenie społeczne, ubóstwo, bezdomność, uzależnienia, zjawisko przemocy w rodzinie, sieroctwo, niepełnosprawność, zaburzenia psychiczne itp.

Inaczej mówiąc Misją niniejszego Programu jest opracowanie i wdrożenie systemu interdyscyplinarnych działań, dzięki którym możliwa będzie minimalizacja niesprzyjających życiu dzieci i rodzin – mieszkańców Łędzin, problemów i stworzenie możliwości rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Zintegrowany i spójny społecznie system wspierania rodzin obejmuje służby, instytucje, organizację pozarządową i podmioty działające na terenie miasta na rzecz pomocy dziecku i rodzinie. Każdy z podmiotów podejmuje działania w ramach swoich kompetencji i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Do systemu wspierania rodzin należą:

- Urząd Miasta Łędziny,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łędzinach, w tym placówka wsparcia dziennego Świetlica Socjoterapeutyczna,
- Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łędzinach,
- Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej w Łędzinach, w tym poradnie, Przychodnia Specjalistyczna, Poradnia Leczenia Uzależnień,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Centrum Medyczne” s.c. w Łędzinach,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „FamiliaMed” Sp. z o.o. w Łędzinach,
- Straż Miejska w Łędzinach,
- Miejski Żłobek w Łędzinach,
- Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Łędzinach,

- Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Łędzinach,
- Miejskie Przedszkole nr 3 w Łędzinach,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Karola Miarki w Łędzinach,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Janusza Korczaka w Łędzinach
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Chrystiana Ruberga w Łędzinach,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Św. Barbary w Łędzinach,
- Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach,
- Miejski Ośrodek Kultury w Łędzinach,
- Centrum Sportowo – Rekreacyjne w Łędzinach,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Łędzinach,
- Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławiona Karolina w Łędzinach, w tym Warsztaty Terapii Zajęciowej, Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy, Dzienna Terapeutyczna Świetlica,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach, w tym Punkt Interwencji Kryzysowej, Centrum Usług Społecznych,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bieruniu, w tym Filia w Łędzinach,
- Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tychach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Tychach,
- Prokuratura Rejonowa w Tychach,
- Sąd Rejonowy w Tychach, w tym I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w sprawach Karnych oraz II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w sprawach Rodzinnych i Nietletnich,
- organizacje pozarządowe,
- kościoły i związki wyznaniowe,
- instytucje, podmioty, społeczność lokalna, środowiska i osoby fizyczne działające na rzecz mieszkańców Łędzin.

W mieście Łędziny funkcjonuje szeroki wachlarz form pomocy dziecku i rodzinie ze strony powyższych instytucji, podmiotów i organizacji. Jest to zarówno wsparcie, poradnictwo jak i konkretne usługi mające na celu, między innymi, profilaktykę, pomoc specjalistyczną w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych i w trudnościach opiekuńczo-wychowawczych.

Podmioty wchodzące w skład Systemu będą realizować niniejszy Program, a ich współpraca ma charakter otwarty i rozwojowy oraz realizowana będzie w oparciu o następujące zasady: równości wszystkich podmiotów, wzajemnej współpracy, otwartości i zaufania, wzajemnego szacunku, aktywności, zaangażowania i rzetelnego wywiązywania się z podejmowanych zadań, interdyscyplinarności w działaniu i dążeniu do osiągania wspólnych celów, z uwzględnieniem celów indywidualnie deklarowanych przez podmioty Systemu. Przede wszystkim, podmioty te wspierają i pomagają w stworzeniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny.

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami bezpośrednimi niniejszego Programu są mieszkańcy miasta Łędzin, w szczególności dzieci i rodziny przeżywające problemy opiekuńczo – wychowawcze, zagrożone wykluczeniem społecznym oraz umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

Odbiorcami Programu są również rodziny, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, a wykazują one wolę współpracy na rzecz odzyskania prawnej opieki nad dziećmi.

Adresami pośrednimi Programu są:

- najbliższa rodzina,
- społeczność lokalna,
- mieszkańcy miasta Łędziny,
- profesjonaliści oraz osoby podejmujące działania na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom,

- służby, instytucje, organizacje i inne podmioty działające na rodziny na terenie miasta Łędziny,
- media lokalne.

VI. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

Budowanie zintegrowanego i spójnego społecznie systemu wspierania rodzin mającego na celu poprawę jakości życia dzieci i rodzin, przy zapewnieniu ich czynnego i demokratycznego współuczestnictwa.

By osiągnąć cel główny muszą być wytyczone cele szczegółowe, które zakładają osiągnięcie pożądanego stanu. Wytyczone cele stanowią podstawę do:

- budowania interdyscyplinarnego systemu wspierania rodziny oraz wypracowania trwałych efektów w postaci nowych kompetencji odbiorców wdrażanego Programu,
- stworzenia własnych i specyficznych dla środowiska lokalnego rozwiązań, jakie są konieczne przy rozwiązywaniu problemów społecznych i wspieraniu integracji społecznej.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1) Diagnozowanie i monitorowanie w rodzinach przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze występujących problemów.

Zadania:

- gromadzenie danych i informacji oraz ustalanie zasobów środowiska lokalnego,
- usystematyzowanie wiedzy na temat problemów społecznych,
- monitorowanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Działania:

- zebranie wszelkich dostępnych danych (sprawozdania, statystyki, raporty, materiały, diagnozy, opracowania),
- coroczne opracowanie raportu, sprawozdania z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny na lata 2024 – 2026,

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba opracowanych sprawozdań, raportów, statystyk, diagnoz, materiałów, opracowań,
- liczba udostępnionych danych, sprawozdań, raportów i informacji.

2) Wzmocnienie polityki prorodzinnej – polepszenie jakości życia rodzin oraz kształtowanie świadomości i wrażliwości społecznej.

Zadania:

- wzmocnienie roli i funkcji rodziny oraz ochrona rodzin wielodzietnych,
- kształtowanie świadomości społecznej wobec trudności rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- współpraca służb, instytucji, organizacji, kościołów lub związków wyznaniowych podmiotów sektora prywatnego, mediów w zakresie edukacji społecznej,
- upowszechnienie informacji o podmiotach działających w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

Działania:

- prowadzenie zajęć profilaktycznych oraz kształtowanie prawidłowych postaw społecznych,
- podejmowanie działań edukacyjnych i pro zdrowotnych, w tym służącym wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców,
- aktywizowanie rodzin i pomoc w ich integracji z środowiskiem lokalnym,

- upowszechnienie informacji o podmiotach działających w obszarze wspierania rodzin, między innymi, poprzez stronę internetową, ulotki, artykuły w prasie lokalnej,
- upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie podejmowanych działań na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodzin,
- organizacja i/lub włączenie się do już istniejących kampanii ogólnopolskich i lokalnych,
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego, psychologicznego i prawnego.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych,
- liczba uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych,
- liczba osób i rodzin objętych profilaktyką, edukacją, wsparciem, pracą socjalną i poradnictwem specjalistycznym,
- ilość wydanych kart „Dużej Rodziny”,
- ilość osób pobierających świadczenia rodzinne,
- ilość dzieci otrzymujących stypendia szkolne,
- ilość rodzin z dziećmi otrzymujących dodatki mieszkaniowe,
- liczba i rodzaj akcji społecznych np.: festyny, pikniki, lokalne i ogólnopolskie kampanie społeczne,
- liczba podjętych inicjatyw partnerskich,
- liczba podmiotów prowadzących wsparcie w zakresie wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej.

3) Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz zapobieganie umieszczeniu dzieci poza rodziną.

Zadania:

- analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności z pełnieniem funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- pomoc rodzinom w nagłych sytuacjach kryzysowych, konfliktach,
- podejmowanie działań zmierzających do pozostawienia dziecka w rodzinie naturalnej;
- praca z rodziną biologiczną w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza jej rodziną,
- rozwijanie środowiskowych form pomocy dziecku i rodzinie,
- przeciwdziałanie dysfunkcjonalności, marginalizacji i degradacji społecznej rodzin.

Działania:

- rozwijanie umiejętności rodzicielskich i wzmocnienie funkcji opiekuńczo - wychowawczych,
- pomoc rodzicom i opiekunom w opiece i wychowaniu dziecka/dzieci,
- pomoc rodzinie w formie rodziny wspierającej,
- praca z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo – wychowawcze,
- wzmocnienie sieci poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego, prawnego i psychologicznego,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych, prospołecznych i prorodzinnych;
- zabezpieczenie socjalne i społeczne,
- ochrona prawna i ekonomiczna rodzin,
- aplikowanie o zewnętrzne środki finansowe przeznaczone na wspieranie rodzin,
- wspieranie działań społeczności lokalnych na rzecz bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- pomoc uczniom w formie stypendiów socjalnych wypłacanych przez miasto,
- organizacja pomocy przez zespoły charytatywne, organizacje pozarządowe,
- prowadzenie wszechstronnej pracy z dzieckiem i rodziną przy wykorzystywaniu różnorodnych metod i technik,
- promowanie niestandardowych form opieki nad dziećmi (np.: rodzina wspierająca, wolontariat, pomoc rodziny, pomoc sąsiedzka),
- organizowanie zespołów interdyscyplinarnych na rzecz rodziny.

Wskaźniki:

- ilość dzieci i rodzin objętych wsparciem w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- ilość rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej,
- ilość zatrudnionych asystentów rodziny,
- ilość rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny,
- liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny,
- przeciętny czas pracy asystenta z rodziną,
- liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym ze względu na: osiągnięcie celów, zaprzestanie współpracy przez rodzinę, brak efektów, zmianę metody pracy,
- ilość dzieci skierowanych do różnych form pieczy zastępczej,
- ilość rodzin biologicznych, do których powróciły dzieci z pieczy zastępczej,
- ilość rodzin objętych pracą socjalną,
- ilość i forma udzielanego poradnictwa specjalistycznego,
- ilość rodzin biorących udział w mediacji rodzinnej,
- ilość zgłoszeń dotyczących nieprawidłowości w rodzinach (np.: zaniedbanie, przemoc, uzależnienie itp.),
- ilość rodzin, w których przeprowadzono interwencje,
- ilość rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”,
- ilość rodzin, w których zakończono procedurę „Niebieskie Karty”,
- ilość osób uczestniczących w warsztatach „Szkoły dla Rodziców”,
- ilość wniosków skierowanych do sądu rodzinnego w sprawach dotyczących dzieci,
- ilość dzieci odebranych rodzinom na mocy art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ilość nadzorów kuratorów sądowych w sprawach rodzinnych,
- ilość nadzorów kuratorów sądowych w sprawach nieletnich,
- ilość podmiotów udzielających wsparcia,
- efekty pracy z rodzinami – wnioski.

4) Wyrównywanie szans wychowawczych i edukacyjnych oraz zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.

Zadania:

- wspieranie procesów rozwojowych dzieci i młodzieży, w tym osób niepełnosprawnych,
- zapobieganie dyskryminacji dzieci i rodzin z jakichkolwiek względów.

Działania:

- prowadzenie placówki wsparcia dziennego,
- prowadzenie placówek dla dzieci i młodzieży przez organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe,
- inicjowanie różnych form pomocy i opieki nad młodzieżą niedostosowaną społecznie bądź zagrożoną demoralizacją,
- podejmowanie interdyscyplinarnych działań na rzecz dzieci i młodzieży oraz ich rodzin,
- prowadzenie zajęć profilaktycznych dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- prowadzenie przez szkoły zajęć wyrównawczych, kół zainteresowań, dodatkowych zajęć sportowych,
- umożliwianie dzieciom z rodzin najuboższych i grup ryzyka udziału w wypoczynku śródrocznym, bezpłatnych koloniach,
- zagospodarowanie czasu wolnego uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem ferii zimowych i letnich,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży możliwości indywidualnego i wszechstronnego rozwoju w oparciu o ich własne predyspozycje,
- rozwój wolontariatu,
- wspieranie działań na rzecz zdobywania wykształcenia.

Wskaźniki:

- ilość dzieci korzystających z placówki wsparcia dziennego,
- ilość dzieci objętych wsparciem placówek prowadzonych przez organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe,

- ilość dzieci objętych wsparciem psychologa/pedagoga szkolnego,
- ilość uczniów skierowanych do poradni psychologiczno – pedagogicznej,
- ilość dzieci, które skorzystały z wypoczynku, z podaniem formy wypoczynku,
- ilość dzieci, które skorzystały z dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, w godzinach popołudniowych, z podziałem na rodzaj zajęć,
- ilość dzieci/uczniów objętych pomocą, między innymi, w formie rewalidacji, zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć logopedycznych, zajęć terapeutycznych,
- efekty działań nakierowanych na dzieci i młodzież.

5) Budowanie interdyscyplinarnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, profesjonalizacja kadr.

Zadania:

- profesjonalizacja przedstawicieli podmiotów działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie,
- tworzenie warunków dla sprawnego przepływu informacji pomiędzy osobami i instytucjami uczestniczącymi w procesie pomocowym,
- rozwój profilaktyki i poradnictwa specjalistycznego,
- wzmocnienie współpracy pomiędzy podmiotami wchodzącymi w skład systemu wspierania rodziny,
- budowanie współpracy partnerskiej pomiędzy sektorem publicznym, społecznym oraz prywatnym na rzecz wspierania dziecka i rodziny.

Działania:

- zwiększenie kompetencji i umiejętności zawodowych osób pracujących w zakresie wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej,
- organizacja konferencji, seminariów, szkoleń, warsztatów, konsultacji, superwizji itp.,
- wspieranie wspólnych działań na rzecz integracji dzieci i rodzin,
- promowanie dobrych praktyk.

Wskaźniki:

- liczba i wykaz szkoleń, konferencji, warsztatów, konsultacji, superwizji itp. oraz liczba osób biorących w nich udział,
- liczba inicjatyw lokalnych,
- liczba podjętych działań w ramach współpracy partnerskiej,
- liczba i rodzaj wspólnych działań na rzecz integracji dzieci i rodzin.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY

Realizacja niniejszego Programu powinna zapewnić osiągnięcie jak najlepszych efektów oraz optymalne wykorzystanie funduszy budżetowych i pozabudżetowych.

Do efektów mających bezpośredni wpływ należy, między innymi, wymienić:

dla podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny na terenie miasta Łędziny:

- lepsze zrozumienie potrzeb, problemów oraz zasobów pomocnych w przewyciężaniu trudności i poprawie swojej sytuacji,
- nabywanie wiedzy i nowych doświadczeń w rozwiązywaniu problemów społecznych i przewyciężaniu trudności w pracy z dziećmi, rodzinami czy społecznościami lokalnymi,
- zwiększenie skuteczności działań,
- możliwość uzyskania wieloaspektowej oferty pomocy w przewyciężaniu trudnej sytuacji dzieci, rodzin, grup czy społeczności lokalnych,
- większa samodzielność, sprawczość w realizacji potrzeb życiowych dzięki specjalistycznemu wsparciu, czego nie można byłoby osiągnąć bez pomocy z zewnątrz,
- podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat pomocy dziecku i rodzinie,
- zwiększenie specjalistycznej oferty terapeutycznej, edukacyjnej, promocyjnej, informacyjnej dla dzieci i rodzin, czy społeczności lokalnych,

- organizowanie różnorodnych form zajęć wspólnych dla dzieci i rodziców – udział ich w życiu społecznym,
- rozbudowana oferta działań edukacyjno – profilaktycznych skierowanych na dziecko, rodzinę i społeczność lokalną,
- wzbogacenie standardowej oferty dydaktycznej,
- możliwość rozwoju zawodowego – profesjonalna i wyspecjalizowana kadra,
- poszerzenie i doskonalenie współpracy podmiotów działających na rzecz dzieci i rodziny,
- wymiana doświadczeń zawodowych oraz stworzenie dobrej atmosfery w relacjach różnych służb pomocowych,
- zapewnienie specjalistycznego wsparcia i opieki dziecku i rodzinie,
- promowanie pracy socjalnej, asystentury i holistycznego podejścia do rozwiązywania problemów, dzieci, rodzin czy społeczności lokalnych,
- stworzenie systemu pomocy dzieciom i rodzinom z grup szczególnego ryzyka,
- powstanie społecznego ruchu samopomocy na rzecz wyżej wymienionych odbiorców pomocy,
- zaistnienie społeczności lokalnej w roli współpartnera, często animatora, łącznika systemu pomocy społecznej,
- możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych,
- stworzenie kompleksowego systemu współpracy między podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
- rozwój infrastruktury socjalnej, w tym w szczególności prewencyjnej,
- ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i rodzin,

dla adresatów Programu:

- umocnienie rodziny i wsparcie jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
- poprawa warunków życia rodzin dysfunkcyjnych,
- odciążenie rodzin z osobami niepełnosprawnymi i długotrwale chorymi oraz ich poprawa sytuacji materialno – bytowej,
- wsparcie finansowe rodzin,
- pomoc dzieciom z rodzin najuboższych i zaniedbanych,
- poszerzenie świadomości społecznej i podniesienie ich poczucia własnej wartości,
- zwiększenie społecznej wrażliwości na przemoc i inne problemy społeczne,
- zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
- poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania rodziny,
- wzmocnienie więzi biologicznych i roli (pozycji) rodziny,
- kształtowanie właściwych postaw rodziców i opiekunów wobec dzieci,
- zapobieganie wadliwej adaptacji dzieci i rodziców do warunków życia,
- wdrożenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych,
- kreowanie i wzmacnianie postaw oraz zachowań wolnych od przemocy,
- życiowe usamodzielnianie się dzieci i rodzin,
- zwiększenie aktywności własnej rodziny oraz osób korzystających z pomocy,
- uświadomienie konieczności organizowania alternatywnych form pomocy w stosunku do materialnej i rzeczowej – pomoc sąsiedzka, rodzinną, w tym rodziny wspierające, wolontariat,
- zagospodarowanie czasu wolnego dzieci z rodzi ubogich, dysfunkcyjnych i niepełnosprawnych oraz włączenie ich do życia w lokalnej społeczności,
- rozwój poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego, psychologicznego i prawnego,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez instytucje i organizacje,
- zahamowanie wzrostu liczby dzieci przebywających w różnych formach opieki poza rodziną,
- zahamowanie wzrostu liczby dzieci korzystających z różnych form pieczy zastępczej,
- propagowanie pozytywnych wzorców osobowych ukierunkowanych na pełną aktywność społeczną i zawodową,
- współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Przy realizacji niniejszego Programu należy pamiętać, iż obecnie jednym z podstawowych kierunków poprawy efektywności instytucji pomocy społecznej i innych instytucji służb pomocy drugiemu człowiekowi staje się partnerskie, oparte o zasadę dialogu, wdrażanie działań rozwiązywania określonych problemów dzieci i ich rodzin.

Uczestniczenie w realizacji Programu staje się powinnością wszystkich podmiotów działających na rzecz oparcia społecznego dla mieszkańców Łędzin. Pracownicy instytucji i przedstawiciele podmiotów oparcia społecznego mają tu do odegrania bardzo istotną rolę.

VIII. PRZEWIDYWANE BARIERY

Dla realizacji Programu istotne jest postawienie sobie założenia, iż jego realizacja może napotkać, między innymi, na następujące bariery:

ze strony adresatów Programu:

- różnorodność potrzeb dzieci i rodzin wynikająca z rodzaju dysfunkcji występujących w rodzinach,
- brak gotowości do korzystania z pomocy i wsparcia,
- brak zaufania, wstyd, stereotypy i uprzedzenia,
- niechęć dzieci, rodzin (niska świadomość społeczna) do wprowadzania zmian,
- postawy roszczeniowe, zachowania agresywne,
- brak szczegółowych informacji na temat rodziny potrzebnych do zdiagnozowania środowiska rodzinnego,
- zła kondycja materialno – bytowa rodzin,
- negatywne wzory kulturowe, brak właściwych wzorców, złe wzorce osobowe przekazywane przez media,

ze strony społeczeństwa:

- wszelkiego rodzaju negatywne reakcje środowiska społecznego do osób z pogranicza lub wykluczonych społecznie, w tym okazywana niechęć, wrogość i obojętność, w konsekwencji prowadzące do izolacji,
- mity, uprzedzenia, stereotypy i sztywne schematy myślowe,
- strach przed przestępczością,
- bariery architektoniczne, urbanistyczne dotyczące w głównej mierze osób niepełnosprawnych w ich miejscu zamieszkania, w terenie lub najbliższym otoczeniu,
- negatywne wpływy kulturowe, brak właściwych wzorców osobowych przekazywanych przez media,

ze strony instytucji:

- bariery prawne – luki lub niedoskonałości regulacji i procedur prawnych,
- przerost biurokracji,
- trudności z dotarciem rzetelnej informacji do osób, rodzin i grup dotkniętych wykluczeniem społecznym, przedstawicieli służb społecznych oraz innych partnerów Programu,
- brak koordynacji działań, niedoskonały przepływ informacji, brak integracji we współdziałaniu,
- brak przychylności ze strony podmiotów do uczestnictwa w realizacji zadań, projektów,
- przejmowanie przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach wszystkich problemów związanych z wdrażaniem Programu,
- brak dostatecznych środków finansowych,
- problemy z pozyskaniem odpowiedniego zaplecza lokalowego i merytorycznego potrzebnego do realizacji zadań,
- brak odpowiedniej infrastruktury i specjalistów umożliwiającym dzieciom oraz rodzinom korzystanie ze wsparcia,
- niedostateczne przygotowanie merytoryczne i praktyczne osób udzielających wsparcia dzieciom i rodzinom,
- wysokie koszty edukacji i superwizji kadry.

Wdrażanie, realizacja niniejszego Programu i podejmowanie innych zadań z nim związanych pozwolą poznać także inne trudności i bariery jakim realizatorzy Programu będą musieli stawić czoła.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

Kluczowe znaczenie dla realizacji zadań Programu będzie miała efektywność wykorzystania środków własnych miasta Łędziny oraz poszukiwanie i absorpcja zewnętrznych źródeł finansowania.

Zadania Programu pod względem finansowym będą realizowane:

- bezinwestycyjne, czyli nie będą wymagać żadnych nakładów finansowych,
- w ramach dotychczasowej działalności statutowej miasta Łęczyny i jego podległych jednostek,
- z budżetu Państwa (programy rządowe, dotacje celowe, konkursy),
- poprzez pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- przez sponsorów.

Działania Programu będą realizowane w ramach kompetencji poszczególnych podmiotów zaangażowanych w pomoc dziecku i rodzinie.

Działalność władz lokalnych często napotyka na różnego rodzaju ograniczenia budżetowe, zatem poszerzenie realizacji zadań Programu zależeć będzie od możliwości finansowych Gminy oraz pozyskanych środków zewnętrznych.

X. KOORDYNACJA PROGRAMU

Za koordynację realizowanych działań wynikających z niniejszego Programu odpowiedzialny będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczynach.

Koordynacja Programu odbywać się będzie na zasadzie współpracy pomiędzy podmiotami Systemu działającymi na rzecz wspierania rodziny i realizującymi zadania określone niniejszym w Programie.

XI. REALIZATORZY PROGRAMU

Program realizowany będzie przez podmioty wchodzące w skład Systemu Wspierania Rodziny i realizujące na terenie miasta Łęczyny zadania na rzecz dzieci i ich rodzin.

Podmioty realizować będą poszczególne działania określone w niniejszym Programie w ramach swoich kompetencji i składać corocznie instytucji koordynującej Program sprawozdanie z ich realizacji.

XII. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

W celu osiągnięcia zakładanych rezultatów i jak największej efektywności planowanych oddziaływań niniejszy Program musi być poddawany monitoringowi i ewaluacji.

Monitoring i ewaluacja realizacji Programu prowadzone będą w oparciu o sprawozdawczość i osiągnięte wskaźniki podane przez podmioty, które w ramach swoich kompetencji realizują ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczynach, jako jednostka odpowiedzialna za monitorowanie i ewaluację realizacji niniejszego Programu, raz na rok będzie opracowywać dane pozyskane od podmiotów realizujących Program.

Sprawozdanie z realizacji poszczególnych zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z potrzebami związanymi z realizacją tych zadań, zgodnie z art. 179 zostanie corocznie przedstawione przez Burmistrza Miasta Łęczyny Radzie Miasta Łęczyny w terminie do 31 marca, za poprzedni rok sprawozdawczy.

Ewaluacja i monitoring Programu dostarczać będą informacji na temat efektywności podejmowanych działań, pozwalając na ciągłe aktualizowanie nieefektywnych treści, ale pełnić będą również funkcję korygującą i aktywizacyjną.

PODSUMOWANIE

Aby system wspierania rodziny działał sprawnie, ważne jest zdefiniowanie obszaru pomocy dziecku i rodzinie nie w kategoriach jedynie kosztów, ale dalekosiężnych i opłacanych dla środowiska lokalnego inwestycji społecznych. Inwestycji nastawionych głównie na zapobieganie niepożądanym zmianom, rozwijanie umiejętności rodzicielskich, a w konsekwencji poprawę jakości życia łęczyńskich rodzin.

Powodzenie w realizacji niniejszego Programu zależeć będzie bowiem od ścisłej współpracy i zaangażowania poszczególnych podmiotów wchodzących w skład systemu wspierania rodziny. Jedynie współpraca i sprawny przepływ informacji, między nimi, mogą zapobiegać pogłębianiu się różnego rodzaju

dysfunkcji w środowisku rodzinnym oraz stanowić solidną podstawę dla kompleksowej i skutecznej pomocy świadczonej na rzecz dzieci i rodzin.

Funkcjonowanie Systemu wspierania rodziny opierać się będzie na zasadzie: aktywnego udziału mieszkańców, autonomiczności, interdyscyplinarności działań, współpracy, współodpowiedzialności i partnerstwie podmiotów, ciągłości działań oraz pierwszeństwu profilaktyki przed interwencją.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem jej zasobów własnych i zasobów zewnętrznych.

Program jest dokumentem otwartym, podlega okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno – ekonomiczną, rozeznanymi potrzebami miasta oraz wymogami prawa.

Tak rozumiany Program może stanowić pełne, kompleksowe ujęcie systemu wspierania rodziny.

Uzasadnienie

Projekt uchwały Rady Miejskiej w Łędzinach w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny na lata 2024 – 2026 został opracowany na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 177). Powołany przepis stanowi, że do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Opracowany i wprowadzony w życie Program Wspierania Rodziny w mieście Łędziny na lata 2024 – 2026 zwany dalej Programem umożliwi usprawnienie i zwiększenie efektywności podejmowanych działań na rzecz ochrony dzieci i rodzin borykających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, kryzysami i różnego rodzaju dysfunkcjami. Pozwoli na stosowanie właściwej profilaktyki i usystematyzowanie działań oraz procedur postępowania prowadzonych zgodnie z kompetencjami przez podmioty wchodzące w skład Systemu wspierania rodziny.

Program obejmuje obszar miasta Łędziny, a w jego realizacji uczestniczyć będą mieszkańcy, w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, instytucje, służby, organizacje i podmioty działające na terenie miasta Łędziny. Skuteczność zadań zawartych w Programie zależeć będzie, między innymi, od ścisłej współpracy w/w podmiotów, społeczności lokalnej, sytuacji w mieście oraz środków finansowych, które zostaną przeznaczone na ich urzeczywistnienie.

Program Wspierania Rodziny w mieście Łędziny na lata 2024 – 2026 został opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łędzinach.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Łędzinach

mgr Agata Kukier

